

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

15 In Christo enim Iesu neque circuncisio aliiquid valeret, neque preputium, sed noua creatura.

16 Et quicunque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos, & misericordia, & super Israel Dei.

17 De cetero, nemo mihi molestus sit. Ego enim flagitata Domini Iesu in corpore meo porto.

18 Gratia Domini nostri Iesu Christi cum spiritu vestro, fratres. Amen.

sed præputium neque aliiquid est circumcisio enim nisi
לא נורא איתה טרומולא אורלה אלה
pax perficiunt semitam qui hanc & ijs
תנורא: 16 ואילין דילנה שוביל אל פון
michi deinceps Dei Israel & super & misericordia ipsorum
העדרה: 17 טבורה דראן יסוד דראן
Iesu Domini nostri stigmata enim ego iniiciat nos liberos
Christi Iesu Domini nostri gratia ego porto in concepito
ישוע צבורה שילן: 18 טבורה דראן יסוד מישח
amen Frances mea genitrix
שהובן אתה אמן!

Roma ab quo scripta est Galatas quod ad epistole fuit

שנת ארוחה רלוות נלית ואחתכברת טו רוחות:

15 ἐπεὶ Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν ἁγίον νόμον ἀκροβούσας ἡμῖνα γέγονεν ἀλλοιος 16 ἐπεὶ τὸν
τοιούτου στολὴν, ἀπόλυτον εἶναι αὐτὸν καὶ μόνον τὸν Ιησοῦν τὸν Θεόν. 17 τὸν λαόν μόνον μεταποιεῖ
τοιούτων δορύτην τὸν μεταποιεῖν καὶ τὸν Ιησοῦν τὸν Θεόν μόνον βασάνων. 18 ἐπεὶ τὸν πολὺν πόλιτον
τοιούτων μακρὸν μέτιτον, αἰδεῖτοι.

Πρὸς Γαλατας ἐπεράσθη Χριστὸς Ρωμανος.

Ephesios quod ad Epistola

ארוחה רלוות אפסיא

caput
קפראן ז'

Baptismi

דבוניריה:

15 Dei per voluntatem Christi Iesu Apostoli Pauli
לוט שליח רישע כבשחא בצדקה דראן לאליין
Christo in Iesu & fidelibus Sanctis in Epis. quod
ארוחה נפוסט קרישא ובימונא בשיעומישרא:
Iesu Dno nrō & à Patre nostro Deo à & gratia vobis
לכע עכונ ויבוהה מז אלה אבון וכון ברז יושע
Christi Iesu Domini nostri Pater ipius Deus fit beatidies
כדא: 1 בכררו אלה אבוי דראן יושע משיחא
ונענכבל ברכן דרוח בשמי בתמיה: 4 אכנא
quemadmodum per Christum in celis Spiritus benedict. in omni & benedic
sancti ut essemus mundi constitutionem ante ab eo elegimus
שנסנכה מז קרם תרמיתה דעלמא דרזהא קריש
fibi destinavit nos ante & per charitatem corde co nectit
לאטס קרמויה ובהוכא קומ רשות לה:

Η ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΤΛΟΥ ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕ

Κεφ. A.

1 Πλαστολης Ιησους Χριστου διηγειστος ησαν οι Βετεροι, ηγετης της οικουμενης
της οικουμενης ησαν Ιησους Χριστος, της οικουμενης, ηγετης Ιησους Χριστος. 3 Οι ιεροτελεστις
της οικουμενης ησαν Ιησους Χριστος, ο διοικηστης ημας οι πιστοι οι λαοια της οικουμενης ησαν ιεροτελεστις
4 ημας, οι ημετεροι ημας, οι αντηις των καταπλοκης ημας, οι ημετεροι ημιοις οι αναμνησης ημας.

volontati ipsius placuit sicut Christum per Iesum in filios & posuit nos
5 סמן לבניה בישוע מושיחא איך רשבך לצבנינו:
per manus super nos quam effudit gratia eius laus ut celebretur
6 דונשתכח שובחא רטיבותה זו ואשפע עליון ביר
remissio & per sanguinem ipsius redemptio nobis est per quem dilecti sui
7 תביבה: דבה אית לן פורקנא וכברת שובקנא
in omni in nobis quis abundauit gratia sue opulentiam secundum peccatorum
דוחתתא איך עתורה רטיבותה: 8 חידאתיתרת בן בכלי
quodvoluntatis suę arcanti & patet fecit nobis Spiritus intellectu & in omni sapientia
חכמאותך סובל רצוןך: 9 ואודען ארוא רציבנה חה
plenitudinis in dispensatione in scipio ut faceret ponę fuerat ante
10 למדרבנותה רטוליהון יקרים חוא סס דנסער כה
quad in celis in Christo renouaretur capite aliciquid ut omne temporis
דובנאנרכל מרטן דריש נהדרת במשיחא דבשmai
ille & voluit designauit nos etat sic ut elici sumus nos & per eum & in terra
וכראען: 11 ובה חנן אתגנין איך רקרים רשותן ועצאו חו
ij nos ut essemus voluntatis sue consilium iuxta fecit qui omnia
רבל סעד איך תרעואה רציבנה: 12 דנהווא חנן אילין
etiam gloriam ipsius ad deum in Christo sperauimus qui ante
13 רדקמן סכבר כמשיחא להרא דתשובהותה: רדא
Euangelium quod est Veritatis sermonem auditum in quo vos
אתנון בה שביעוון מלאת דקנישרא ואאותה סברתא
Sanditatis in Spiritu & obsignati chis crediditis & in quo vestre viuisfactionis
דוחיבין וברח הימנתון ואחרתמתון ברוחא רבודשא
is redemptionem nostrę hereditatis arrabae qui est suscitati qui promissos
רמליכאותה: 14 חיראייה רהboneה דירחותן לפורקנא
gloriam ipsius & in laudem qui viuiscantur corū
dalein לדחאן ולשובחא דאקרעה:
Resurrectionem post
ברת קיימת
que in Dno nrō fidē vrām audiuī ex quo ecce ego etiam hoc propter
15 בטל הנא אף אנא הא מון הימנו תוכן רבדבון
Sanctos omnes que erga & charitate vrām Christo Iesu
ישוע משיחא וחובבון דלות כליהן קדישא!

5 οὐ περιεῖται ἡμᾶς εἰς τὸ διάστημα δέ τοι Χαροπός εἰς αὐτὸν καὶ τὸ τέλος τοῦ συνέπειαν τοῦ θεάτρου
6 εἰς επίπονον δὲ εἴη της χαροπούς αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ἀρχείτων ἡμῶν σὺ τῷ ἡγαπηθόμενῳ. 7 ἐφ' ὃ γένεται τών ἀρχ-
8 επονομάτων δέ τοι τὰ αὔτοπτα αὐτοῦ, τίνι ἀφεστι τῷτον τοῦτον τὸν τῆς χαροπούς αὐτοῦ. 9 ἦν
9 ἐπίστασθεν εἰς ἡμᾶς εἰ πάση δραστηρίᾳ φρονήσας. 10 γνωστούς ἡμῖν τὸ μαστίλιον τῆς ἀνθεπομπῆς αὐτοῦ καὶ τὸ
δύο δοκίμα αὐτοῦ, λευκόν τε καὶ αὐτόν. 11 εἰς οἰκανούμενον τὴν πληρωματοῦ τοῦ καρπού, διάκυπτα φαλακρά πεπο-
10 νεῖα πεπονταί τοι Χαροπός, τοιούτης εὐεργετείας καὶ τοῦτον τὸν τέλος τοῦ, τοῦ αὐτοῦ. 12 εἰ φέρει καὶ ἐκπαράδειγμα, πεπονεσθενταί
11 τοι τούτης τοῦ τε πάσης φρονητοῦ, καὶ τοῦ θεολογοῦ τοῦ Σταυροῦ αὐτοῦ. 12 εἰς τοῦτον τοῦ πατέρος
12 τοῦ δέοντος αὐτοῦ, τοιούτης φρονητοῦ πάτερ τοῦ Χαροπού. 13 ὃ γένεται ὑμῖν ἀκούσασθε τοι λόγοι τῆς ἀρχῆς, το
13 οὐ γένεσθε της Κοτύλειας ὁ μὲν ὅτι καὶ πτερυστής ἐσπερχόμενος τοι πούρομά τοι εἰσαγγελίας τοι αἱ φύσει.
14 ὃς δέντε φέρεται τῆς καρπορομάς μηδέν, εἰς λότον τηρεστοῦ τῆς φρονητοῦ, εἰς επιπονοῦ τοι δέοντος αὐτοῦ.
15 οὐδὲ πέτρα καρπού ἀκούσασθε τῶν καὶ τοῦ ὑμάτιον πάτερος τοῦ καρπού Ιησοῦ, καὶ τοιούτου τοι εἰς πάντας τοῖς αἱ φύσει.

16 Non celso gratias agens
pro vobis, memoriam vestri
faciens in orationibus meis,
17 Ut Deus, Domini nostri
Iesu Christi Pater, glorie, de-
t vobis Spiritum sapientie &
revelationis, in agnitione
eius,

18 Illuminatos oculos cordis vestri, ut sciatis quae sit spes vocationis eius, & quae diuinitate gloriae hereditatis eius in Sanctis.

29. Et quæ sit supereminens magnirudo virtutis eius in nos, qui credimus secundum operationem potentie virtutis eius,

20 Quam operatus est in Christo, suscitans illum à mortuis, & constituens ad dexteram suam in celistibus.

dexteram suam in cœlestibus,
ii Supra omnem principatū
& potestatem, & virtutem &
dominationem, & omne no-
men quod nominatur non
solum in hoc seculo, sed etiā
in futuro.

22. Et omnia subiecit sub pedibus eius: & ipsum dedit caput supra omnia Ecclesiam,
23. Quæ est corpus ipsius, & plenitudo eius, qui omnia in omnibus adimpletur.

C A P. I I.

i. Et vos cenuiscauit, cum
essetis mortui delictis, & pec-
catis vestris,

2. In quibus aliquando ambulastis secundum seculum mundi huius, secundum principem potestati, aeris huius, spiritus, qui nunc operatur in filios dissidentie;

16 ἡ παῖδεια δὲ χάρακτος τοῦ
εἰνίου Ιησοῦ Χριστοῦ, φαστή τοι
18 πεφωτισθεῖσα τούτη τὸν θεόντα.
Ἔτερον πάντες τοις δόξαις τῆς καρισμα-
τικῆς εἰς πᾶσαν τούτην πεποιησθείσης
εὐεργείας αὐτῶν όλην τηνεκράτησεν
καὶ σώσισεν καὶ διεθάμψεις, καὶ μετεπέ-

μέλλοντι. 22 καὶ πάντα ὑπει-
23 ἥπις δέ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρε-
ι. Καὶ ὑμαὶ ὅπας γεκροῖς τοῖς
εἰδώλοις τὸ κόστρα τύπου, καὶ τὸ δρόμον

בְּשִׁמְךָ אָנָא לַפְּרוֹדֵעַ אֶפְרַיִם וְלַמְּעַרְכָּה בְּצָלָתוֹ:
det gloriæ Pater Christi Iesu Domini nöth in Deo
לְאַדְוָנוּ יְשֻׁעָה מֶשְׁיחָה אֲבָא רַתְשׁוֹחָה נָתַל
oculi & illuminentur per agitionē sui & revelationis Sapienti spiritus
חוֹדָה וְרַכְבָּה וְדָלִינָה בִּירַעַתָּה: ⁸ וּנְהַרְןּ עֲנָא
אֲגַדְּתָה וְבָרְכָה וְבָרְכָה וְבָרְכָה

וְמִנֶּה תַּחֲרֹתָא וְ**וְזִוְּחוֹתָא בְּקָדְשָׁא** : ¹⁹ **וְמִנֶּה תַּחֲרֹתָא** וְ**וְזִוְּחוֹתָא בְּקָדְשָׁא** : ¹⁹ **וְמִנֶּה תַּחֲרֹתָא** וְ**וְזִוְּחוֹתָא בְּקָדְשָׁא** : ¹⁹

אַזְוֹחֶלֶת בָּנֵן בְּאַלְיָן רְמַחֲמִינָן אֵיךְ מַעֲבְדָנוֹת אָ
efficaciam secundum qui credimus in nos virtutis eius
domus & excitauit eum in Christo quam fecit

אָמַר הָלֹהֶל: ²⁰ דָבֵר בְּמִשְׁאָה וְאַקְיָה – מִן בֵּית
omnes supra in calix dextera à sedere scilicet in
סְנָאָתָה – מִינְמָה בְּשָׁמָא: ²¹ לְעַל מִן כְּלָיִחְן
nomen omne & supra & dominations & virtues & nobilitas

אֶת־מִלְשָׁנָא וּחַילָא וּמִרְוחָא וּלְעֵלָמָן כָל־שָׁם
in futuro etiam sed isto in seculo solidam nos quatinus

בְּשַׁר לְאַבְלָחוֹר בְּעַלְמָה הָנָגָא אֶלָּא אֲפָכָ בְּדִיעֵרָה
supra qui est & cum pedibus eius sub aliiquid ostendit
**עַמְלָנוּ מִזְמָתְחִית רְגָלָהּ וְלָהּ דְּאִתּוּרָהּ לְעַלְמָן
*& complementum corpus eius quod est Ecclesiæ caput hunc***

זונזרה לאערטה:²³ דאייה גושפה ושורטלייז
זונר בבל משמלא:

כפלאי

illis & in deliciis vestris in peccatis vestris eratis qui mortuus
 נְעַמֵּן וְהַיּוֹן בְּחֶתֶה יְכִין וּבְסָכְלָתָכֶן: חֲלִין
 mundi mundanitatem secundū in eis eratis ambulare ut in
 קְרַב הַלְּכָנָן הַיּוֹן בְּהִינָּן אִיד עַל מִזְוְתָה רַעֲלָבָא
 illius spiritos aeris potestatis principis voluntatem & intentum
 אֲזֶן נְגַנָּה רֹוח שׁוֹלְטָנוֹן דָּאָר דָּרוֹחָא הָדָא
 ac quicquid qui non in diis quae sunt

הנ"ל 17 מודע למשרדים ופחים כבניאן דרא מהטיפיסטורא:

οις της καρδίας ωντες, εἰς τὸ οὐρανόν μαζί τους πάντας πάσχειν
ποιεῖς αὐτούς εἰς τοὺς αἰώνας.¹⁹ καὶ οὐτὸς οὐρανοῦ πατέρας τοῖς